بۆچی”نەخۆر” حوکمی بنەماڵەیی و گەندەڵی درێژتردەکاتەوە ؟ ... عیماد عەلی

ئەوەی سەیرە لەم کەمپەینی نەخۆر و ئیدعایەی خەڵکی بەناو خەمخۆر و رۆشنبیر و سیاسەتمەدارە کەڵەکە بووەکەی سەر ستەیجی نەخۆر ئەوەیە کە باس لە ئەڵتەرناتیڤی ریفراندۆم و سەربەخۆیی وچۆنێتی چارەسەری بۆ ئەم وەزعەی ئێستا بە نەخۆرەکەیان ناکەن و ئەو میکانیزمە دیاریناکەن کە چۆن بە نەخۆر چارەسەری کێشەکان دەکەن و کوردستان دەبێتە شامی شەریف، بۆ ئەوەی لە سبەینێوە ئێمەش بچینە پاڵ نەك یەکجار بەڵکو تەنانەت سەتجار نەخۆر نەك لەبەرامبەر بەڵێ و لەکاتی جێبەجێکردنی ریفراندۆمەکە بەڵکو بۆ رێگەگرتن لە ئەنجامدانی هەموو ریفراندۆمێك لە داهاتوشدا . ئەمە جگە لەوانەی بۆ مەرامی سیاسی تایبەتی و بە هاندانی ئەم و ئەو هاتوون و هەمووان لە بەهانەکانیان وا نیشان دەدەن کە مەبەستی سەرەکیان لە نەخۆر بۆ ریفراندۆم ئەوەیە کە نەخۆر بێت بۆ گەندەڵی و شکستی حوکمرانی و دەسەڵاتی حزبی و بنەماڵەیی و قۆرخکاری . بۆ ئەوەی بۆ خەڵك بیسەلمێنن کە چۆن نەخۆر بۆ ریفراندۆم و نەخۆر بۆ سەربەخۆیی و رزگاری کوردستان وادەکات کە کوردستان لەم نەهامەتیە دەدرەچێت و گەندەڵی نامێنێت و خۆسەپاندنی بنەماڵە بەردەوام نابێت و شکستی حوکم چارەسەر دەکرێت و موچەی خەڵك وەك خۆی لێدێتەوە و هەرزانی باڵی بەسەر کوردستاندا دەکێشێت و دیموکراسی بەرقەرار دەبێت و دەسەڵات دەستاودەست دەکرێت و ئازادی رەها و شەفافیەت مەیسەر دەبێت و یاسا بەرقەرار دەبێت و یەکسانی خۆی فەرز دەکات .

بەڵێ ئەوەی نازانن کە بە شکستی ریفراندۆم و مانەوەی وەزعەکە وەك خۆی یان دوو هەنگاو گەرانەوە، زۆرێك لە کیشەو بێشەکانی حوکمرانی کوردستان لەبیر دەکرێت و، دەسەڵاتی کوردستان لە بەرپرسیارێتی شکستی حوکمرانی ئەم بیست و شەش ساڵە قوتار دەبێت و، هەیچ شتێك بەو شێوەیە نەك ناگۆرێت بەڵکو بەم هەنگاوە نامەدروسە دەسەڵاتی حوکمرانی حزبیی تەسك و بنەماڵەیی و کەسی و ئەڵقە دەسترۆیشتووەکان فراوانتر و جێگیرتر دەبن و رەوشە نالەبارەکە درێژدەبێتەوە یان لەمەودایەکی نزیکدا ئەڵتەرناتیڤێکی نالەبارتری نەتەوەی سەردەست وردە وردە و بە هێوری باڵی بەسەر کوردستاندا دەکێشێت و خەڵك بۆ ئەوەمێد دەبێت و هەم لە حەمە دەبین و هەمیش لەخولە .

بۆیە، ئەم بۆە خەڵکەی کە هەر یەکە و بەجۆرێك خۆی لە کەمپەینی نەخێر داوە؛ بەشێکی بەمەبەستی سیاسی و ئیستغلالکردنی شەپۆلی نارەزایی و دژە ریفراندۆم، دەیەوێت بە کردەوەیەکی پۆپۆلیستانە جەماوەرێك بۆ خۆی و بۆ مەبەستی فراوانکردنی رۆژەی جەماوەریی خۆی مەیسەر بکات و لەسەر ساحەی سیاسی کوردستان بکەوێتە ململانێی سیاسی و حزبیەوە، یان فەرمانی پاڵنەر و پاڵپشتیکارەکانی پشت پەردە جێبەجێ دەکات و، ئەمانەش زۆر کەمن و تەنها ئەو سەرانەن کە توانای هەمەجۆریان بۆ تەرخان کراوە نەك خەڵکە ساکار و سادەکەی کوردستان بن کە قەیرانی دارایی و نەداری زۆری بۆ هێناون و لە کاردانەوەدا ریفراندۆم رەتدەکەنەوە . جۆرێکی تریان لەنارازیە هەمەچەشنەکانی نێو پێگە وپێستی حزب و لایەنەکانی خۆیانن و دەیانەوێت وەك بەرزکی بانان لە بەرپرسیارێتی شکستی هەمەجۆر خۆیان رزگار بکەن و خۆیان لە خەڵکی نارازی نزیك کەنەوە و، بە بیری خۆیان وا دەکەن خۆیان پاك دەکەنەوە و، لەو پەشمانەی کە پێوەیان نوساوە رزگار دەبن و لە تۆمەتی گەندەلی و شکستی حوکمرانی قوتار دەبن .

ئەوەی لێرەدا پێویستە خەڵك زۆر بە وردی ئاگاداری بێت ئەوەیە؛ کە ئەمانە بەهەموجۆرێك بەم رەفتارانەیان دەکەونە بەرەی قازانجبەخشین بە دەسەڵاتی گەندەڵ و شکستخواردووی کوردستانەوە، ئەگەر بەخۆیان بزانن و پاڵنەریان هەبێت یان نەزانن، بەم رەفتار و کردەوەیان چەکی بیتاوانی بە دەسەلات دەبەخشن، هەر ئەمانە درێژە بە دەسەڵاتی بنەماڵەیی و حزبیی تەسك و کەسی دەدەن و لەبەرامبەریشدا خەڵك لە هەنگاوی یەکەمی سەربەخۆیی دوور دەخەنەوە و، لەم بارەشدا تەنها دەسەڵات بە سەلامەتی لێی دەردەچێت ، کە بەخۆی هەموو شکستەکان بەم هۆکارانەوە دەبەستێتەوە و بەهانەیەك دەدرێت بەدەستیەوە و لە لێپرسینەوە رزگاری دەبێت . بەڵام بە سەرکەوتنی ریفراندۆم و پێشکەوتنی هەنگاوی یەکەمی سەربەخۆیی تەمەنی دەسەڵاتی گەندەڵ کەمتر دەبێتەوە و کاتی لێپرسینەوە و حوکمی یاسا نزیگ دەبێتەوە و هەر لە رۆژی راگەیاندنی سەربەخۆییەوە خەباتی راستەقینە دژبە گەندەڵی و دەسەڵاتی بنەماڵەیی و شەخسپەرستی و قۆرخکاری دەست پێدەکات و، لەوێوە تەمەنیان لە کورتی دەدات نەك بە نەخێرەکەی ئەمانە بۆ ریفراندۆم و سەربەخۆیی .